

Francisco Jou, el quart calongí

Si hi ha un refrany que li escau a Francisco Jou Gironella (Figueres, 1924) és «roda el món i torna al born». Va arribar a Calonge després de la Guerra Civil guiats pel seu oncle, mossèn Esteve Jou, i de seguida va fer amistat amb tres calongins de soca-rel (Pere Caner, Pere Viñals i Lluís Vilar), i l'estiu de 1940 van crear la primera entitat cultural del poble. Va decidir fer la carrera militar per seguir les passes del pare, i va fer de dibuixant, que era la seva passió. Des de fa uns pocs anys ha tornat a Calonge, a la residència de Sant Martí, on el juliol passat va celebrar el seu centenari.

Text i fotos > **ALBERT VILAR**, historiador i secretari de Colónico

Francisco Jou, nat al castell de Figueres el 28 de juliol de 1924, va arribar a Calonge poc després de la Guerra Civil, l'any 1939, amb el seu oncle, mossèn Esteve Jou, que havia aconseguit la destinació de la parròquia de Sant Martí. El rector va apostar molt pels joves, va crear un sentit d'implicació entre ells, especialment mitjançant Acció Catòlica. Això va permetre al seu nebot relacionar-se amb el jovent, especialment amb Pere Caner.

A partir d'aquí, la relació es va ampliar cap a dos nois més de l'antiga colla del barri del carrer del Bitller, Pere Viñals i Lluís Vilar, dos grans amics de Pere Caner. I tots quatre es divertien fent batalles en un tram de la riera de Rifred que travessa el barri. Però l'estiu de 1940, davant la manca d'aigua a la riera per poder jugar, els quatre joves van decidir fundar una penya amb l'objectiu de posar fi a les rancúnies entre els joves dels barris del Bitller i de Sant Nazari i, al mateix temps, agrupar la resta dels joves del poble.

La primera entitat cultural

La fundació de la primera entitat cultural del poble, les Joventuts Bitllerenques Nazarienes Calongines (JBNC), va tenir lloc a la cuina de cal

Carreter, la casa pairal de Pere Viñals. Els objectius de la penya, embrió de l'actual Centre d'Estudis Calongins Colónico, eren tres: crear una biblioteca, un museu i un arxiu. Francisco, a qui ja li agradava molt dibuixar, va immortalitzar el moment amb un dibuix a llapis.

Però mossèn Jou, que tractava a tothom igual i ensenyava les principals oracions religioses a la mainada calongina en català i, ordinàriament, també predicava en aquesta llengua, no estava gaire ben vist pels calongins del bàndol guanyador de la guerra. I van decidir denunciar-ho al Bisbat de

>> Francisco Jou en la celebració del seu centenari.

Girona, que va decidir, l'any 1941, donar-li una altra destinació: Calella. I el seu nebot va marxar amb ell. Tot i això, Francisco Jou va continuar la relació amb els joves calongins, i era el responsable de les JBNC a les comarques del Maresme i del Vallès.

A Calella, va decidir fer la carrera militar, va anar a l'acadèmia de Saragossa i a altres indrets de la Península. Tot i això, sempre que podia anava a veure el seu oncle a Calella. I en aquesta població va conèixer la seva dona, Maria Brugarola. Es van casar l'any 1952 i van tenir dos fills: Javier i Glòria. Van decidir, tot i les diverses destinacions que va tenir, viure a Barcelona.

Militar i dibuixant

Paral·lelament a la carrera militar, va decidir obrir-se pas com a dibuixant. Al llarg dels anys cinquanta i seixanta, especialment, va treballar per a l'editorial espanyola Toray en les sèries *Hazañas del Oeste* i *Hazañas Bélicas*. També va treballar per a mitjans estrangers; va participar en còmics de l'oest com *Lonely Rock* (*Donely Rock* al Regne Unit, que també va ser publicat a Llatinoamèrica, almenys a Xile i a Mèxic, i a Noruega pel segell Bladkompaniet), bèl·lics (per exemple, en el còmic neerlandès *Victoria*, editat pel segell Nooit Gedacht) o policíacs, a la revista francesa *Scotland Yard*. També va publicar a la revista de còmics alemanya *Karl May*.

Una doble feina que l'obligava a treballar molt. Però no per això s'oblidava d'un element que va començar a estimar a Calonge, la cultura. «El fet de combinar dues feines, de militar i dibuixant, el feia treballar molt. Jo el recordo sempre, quan era a casa, dibuixant, fins i tot a l'estiu; només reservava quinze dies de l'estiu per anar de viatge, ja que li agraden molt els temes culturals», diu la seva filla, Glòria. Va arribar al grau de coronel de cavalleria.

L'any 2013, Francisco Jou, ja jubilat, va ser homenatjat a Calonge, dins l'acte que organitzava Colónico als pioners de l'entitat. Juntament amb ell, també es va retre un homenatge a Pere Viñals i als primers a integrar-s'hi, com ara Josep Gendrau, Tomàs Echevarria o Josep Viladesau. També es va aprofitar l'acte per recordar els altres dos fundadors de les JBNC i de Colónico, Pere Caner i Lluís Vilar. Durant

>> Dibuix que va fer l'any 1940 amb motiu de la fundació de les JBNC.

>> Jou, el quart començant per l'esquerra, durant l'homenatge als pioners de l'entitat el 2013.

l'acte, Francisco Jou en va ser nomenat soci honorari.

A finals del 2023 es va saber que Francisco Jou tornava a ser entre nosaltres. Des de feia un temps, Jou s'estava a la residència geriàtrica de Sant Martí. Així que es va decidir aprofitar l'assemblea general de Colónico de gener del 2024 per retre-li un altre homenatge, més quan l'any passat va fer cent anys de vida. Durant l'acte, Jou, que va estar acompanyat de la seva filla, Glòria, i el seu gendre, Francisco Asensio, va rebre, de mans del president de Co-

lónico, Jaume Aymar, una fotografia del dibuix que ell va fer de l'acte fundacional de les JBNC i una revista de l'entitat.

El dissabte 27 de juliol, la família li va fer una festa per commemorar el centenari. Una festa que es va fer al pati del centre geriàtric, amb la presència dels estadants del centre. Va bufar les espelmes amb el número cent que hi havia amb el pastís, que li aguantava la seva filla, Glòria. Colónico va ser present a la celebració i li va regalar un ram de flors.